

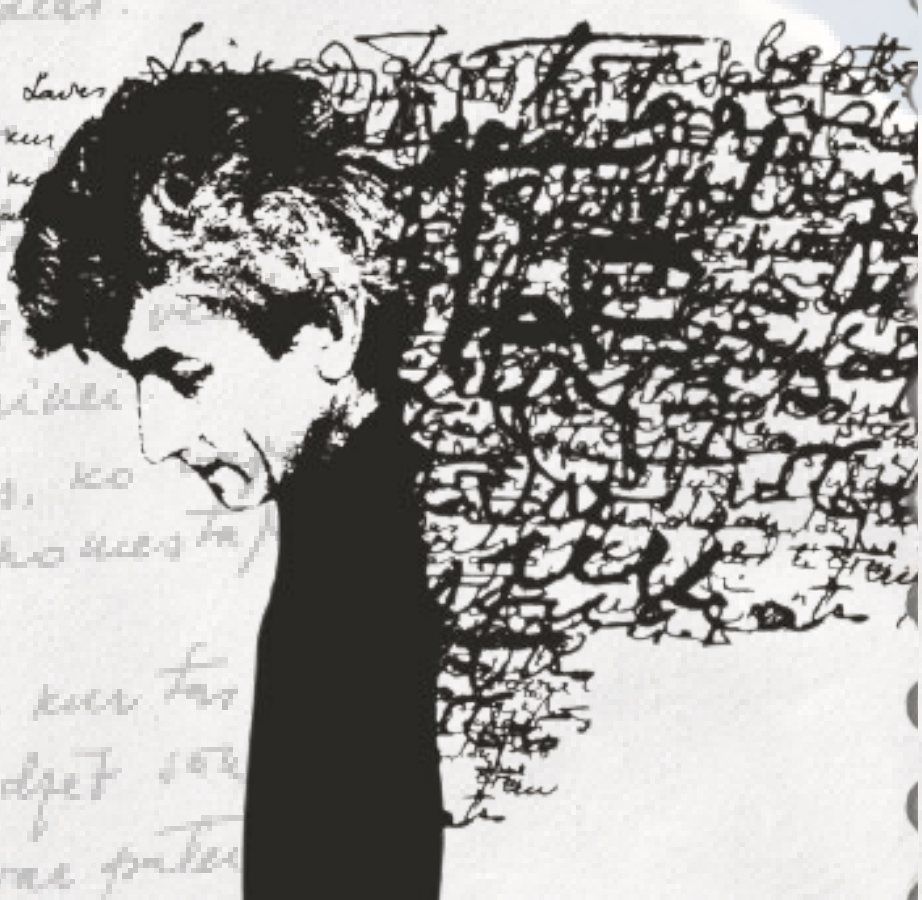

...cui lai nēru an) au.
 ...ā. L' amens sūth.
 ...pūlēs an nēus auct aīz valēs.
 ...t nā vīvīa - saule lēc.
 ...pēlēs an nēus? Iu hū angōs,
 ...pūlētēs rādīs dīspadsmēt?
 ...cū dēbēt fā an nēus.
 ...vāt nā saule nē...

Imantam Ziedonim - 90

...pūlēs?
 ...pravi sēu pūlēs.
 ...Iu tad fāc tūv iē gūvīnās nēq!
 ...tē, māc iē gudrīc nēcēpūsi.
 ...vīa gūvīnā sadātā.

...i tū gudrīc, kas tū...
 ...a grībī atcāot, mīgt...
 ...apjēctā pīs mīdžī...
 ...pravi tūvīcī rēgāvīcī...
 ...Mē lauma prāpātēs, ko
 ...dūcē mātēs sagā nā nēcē...

...Pūlētēs tūvīs - kas fāc
 ...lūvā fāc tūvīs mīsdžēt sōc
 ...vāt nā vīvīa - nēvāc pūlēs...

Imants Ziedonis

03.05.1933 – 27.02.2013

Dzimis zvejnieku ģimenē Slokas pagasta Ragaciema "Birutās". Rakstnieka Rimanta Ziedoņa tēvs. Aktrises Ausmas Kantānes dzīvesbiedrs.

Imants Ziedonis (1933–2013) – dzejnieks, prozaiķis, atdzejotājs, publicists, scenārists, sabiedriska darbinieks. Viens no izcilākajiem un populārākajiem 20. gs. otrās puses latviešu dzejniekiem un publicistiem. Viņa dzeja asociatīvā un meditatīvā manierē risina filozofiskas un nacionāli nozīmīgas tēmas.

Līdztekus dzejai rakstījis arī kinoscenārijus, dokumentālo prozu, literārās pasakas un epifānijas. Īpaši labi zināmas ir prozas grāmatas "Epifānijas", "Krāsainās pasakas" un "Kurzemīte". Imanta Ziedoņa prozas valodai raksturīga intelektuāla refleksija un rotaļāšanās ar paradoksiem. Savukārt viņa publicistikas centrā ir latviskās kultūrvides un ētikas jautājumi. Bijis sabiedriski aktīvs – vadījis Latvijas dižkoku atbrīvotāju grupu, bijis Trešās atmodas laika sabiedriskais darbinieks un Latvijas Republikas Augstākās Padomes deputāts, Latvijas Kultūras fonda priekšsēdētājs (iedibināja Spīdolas dienu un stipendiju, Daugavas krastu sakopšanas programmu), Latvijas Institūta vadītājs.

Izglītība

Skolas gaitas Imants uzsāk Lapmežciemā, vēlāk tās turpina Engurē, kur pabeidz 7. klasi, kas tajā laikā atbilst pamatskolas līmenim.

Vidusskolas gadi (1948-1952) pāiet Tukuma 1. vidusskolā.

Tukuma skolas gadu laikā Imants kopā ar klases un kopmītņu biedriem aktīvi risina matemātiku caurām naktīm, iemācās balles dejas, trennējas boksā un pats bijis kautiņu dalībniekos, ēdis uz sacensībām šprotes, līdis noklausīties meiteņu sarunas un mācījies alkoholu kā garu, ar visām tā lietošanas izsmalcinātajām tradīcijām. Tukumā iemācījies, ko nozīmē būt pilsētniekam, bet viscaur turpinājis pašidentificēties ar lauku cilvēkiem.

1952.g - 1959.g studē filoloģiju Latvijas Valsts Universitātes Vēstures un filoloģijas fakultātē neklātienes nodaļā.

1962.g. - 1964.g studijas M. Gorkija Pasaules literatūras institūta Augstākajos literārajosursos Maskavā, Krievijā

Darba gaitas

Neklātienes studiju laika gados bijis ceļa strādnieks

"Pēc ceļu profilēšanas un grāvju rakšanas, ceļu taisīšanas nekad vairs fiziskajā darbā neesmu atgriezies. Bet asfaltējot ļoti labi varēja nopelnīt. Patīkami darbi - sestdienā saņemt algu, un tad vari pēc tam slaistīties. Dzert alu, lasīt avīzes, iet uz balli. Proletāriskais dzīves veids ir ļoti patīkams, tur ir tāda brīvības sajūta. Bet man tagad, kā es saku - papīrkurvis nestāv tukšs." /Imants Ziedonis/

No 1958. līdz 1965. gadam strādā par latviešu valodas, literatūras skolotāju Ķemeros, Olainē, Jūrmalā, par bibliotekāru Ķemeros, bijis laikraksta *Liesma* redaktors, kā arī vecākais redaktors Latvijas Valsts izdevniecībā. No 1965. gada bijis Latvijas Padomju rakstnieku savienības Valdes sekretārs.

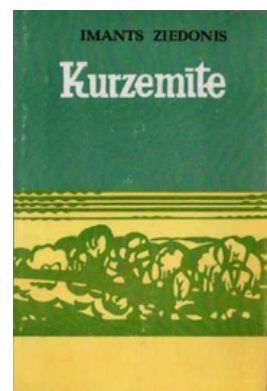
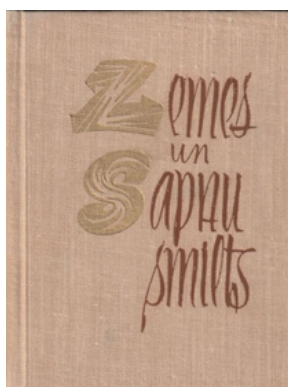
Zīmīgākie darbi

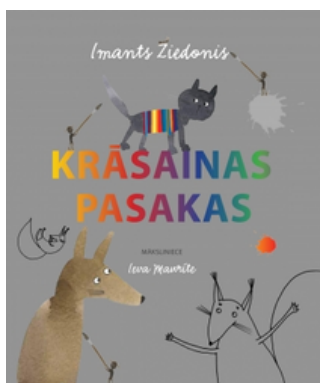
1961. gadā iznāk pirmā dzejoļu grāmata *Zemes un sapņu smilts*

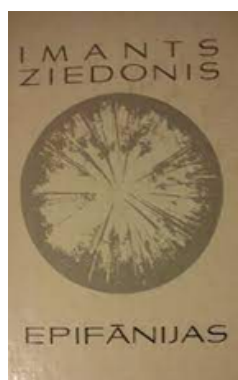
Dzejoļu krājums *Motocikls* (1965)

Publicistika *Kurzemīte*
1. grāmata (1970)

Pasakas bērniem
Krāsainās pasakas (1973)

Dzejproza *Epifānijas*
1. grāmata (1971)

Dzejoļu krājums
Taureņu uzbrukums (1988)

Poēma par pienu (1977)

Animācijas filmas pēc 7. Ziedoņa darbu motīviem

Zaļā pasaka (1977)

SKATIES ŠEIT

Suns Funs un vējš (1978)

SKATIES ŠEIT

Kas ir kolhozs? (1981)

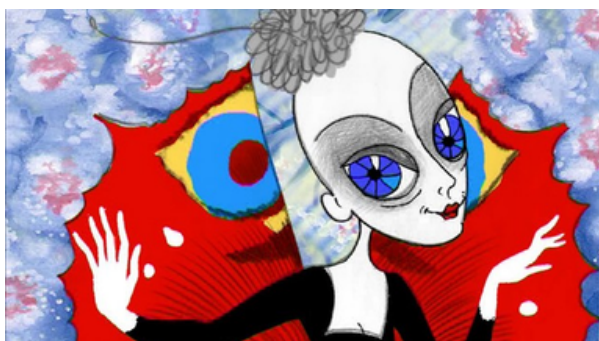
SKATIES ŠEIT

Uzpasaka (1986)

SKATIES ŠEIT

Taureņi (2005)

SKATIES BIBLIOTĒKĀS

Ziedoņa muzejs

Cilvēki ies, ies, meklēs, bet nav tā muzeja. Toties viens ceļš Latvijā būs izstaigāts. Un tad to uzrakstu varēs pārcelt uz citu vietu.”
/Imants Ziedonis/

Tālab Ziedoņa muzejs Murjāņos ir ceļš. Kā realitāte dzejnieka iecerējumam. Ceļš fiziskajā telpā, garīgajā izaugsmē, intelektuālajā attīstībā un jaunu pieredžu meklējumos.

Muzeja darbības pamatprincips ir dzejnieka Imanta Ziedoņa vēlēšanās:

"Es gribu muzeju kā mūzu māju, kur cilvēki nāk pavadīt laiku attīstībā, jēgpilnās sarunās un jaunradot."

Imanta Ziedoņa muzeja vasarnīca

Murjāņos ir saglabāta tāda, kā to savulaik iekārtojās pats dzejnieks kopā ar dzīvesbiedri Ausmu Ziedoni-Kantāni.

Līdztekus muzeja ekspozīcijai, kuru var iepazīt ar, tai īpaši izveidotu, darba burtnīcu, muzejs apmeklētājiem piedāvā dažādas radošas apmeklējuma programmas, regulārus pasākumus un notikumus visas vasaras garumā.

Muzeja misija: balstoties Imanta Ziedoņa idejās, daiļradē paustajā un viņam tuvajās vērtībās, veicināt jaunradi Latvijā, iedvesmot sabiedrību latviskuma stiprināšanā, kā arī sniegt iespēju interesentiem radošā veidā izzināt sevi un pasauli.

Lācis Andrejs

Viņš nav parasta rotaļu mantiņa — šo nu jau padzīvojušo kungu uz Latviju savulaik savai dzīvesbiedrei Ausmai Kantānei-Ziedonei atveda dzejnieks Imants Ziedonis. Vēlāk lācis kļuvis par iedvesmu arī vienai no I. Ziedoņa epifānijām. Tagad lācis pilda Imanta Ziedoņa muzeja vēstnieka lomu — 2018. gada martā pārstāvējis muzeju pat Londonas grāmatu tirgū. Kā saka Ziedoņa muzeja darbinieki, lācis ir personība un viens no mums.

Stāsts par lāča nonākšanu Latvijā ir neparasts. Imants Ziedonis lāci 1966. gadā ieraudzījis veikalā Kabarda - Balkārijā un nolēmis uzdāvināt Ausmai. Tomēr ceļš uz Latviju nenoritēja bez kuriozām situācijām — lācis ticis pats pie savas lidmašīnas biļetes un vietas tajā. „Izrādījās, ka lācis ir tik liels, ka lidostā Ziedonim prasīja, lai tam pērk biļeti un sēdina salonā. Ziedonis tā arī izdarīja — iegādājās bērnu biļeti un lāci nosēdināja sev blakus. Vietas tolaik nebija numurētas, un ne viens vien pasažieris nāca un prasīja: Kas tā par lietu? Kāpēc lācis sēž? Lai taču to ņemot sev klēpī! Taču Ziedonis palicis pie sava: lācim ir biļete un viņš var sēdēt. Galu galā nemitīgā taujāšana rakstniekam tā apnika, ka viņš biļeti piesprauda lācim pie krūtīm,” stāsta Imanta Ziedoņa muzeja vadītāja Dace Zariņa.

Amizants ir ne tikai stāsts par lāča ceļu uz Latviju, bet arī tā vārds: Imants Ziedonis lāci iesaucis par Andreju Upīti tāpat vien — joka pēc.

Lācim Andrejam veltīta dziesma. Autori
Renārs Kaupers un Kaspars Zemītis

KLAUSIES ŠEIT

Fonds "Viegli"

Imanta Ziedoņa fonds *Viegli* dibināts 2010. gada pavasarī, lai īstenotu Fonda patronam dzejniekam Imantam Ziedonim (1933–2013) savu misiju: "Latvija ir brīnumskaista zeme, bet skaistajam jāpalīdz parādīties."

Fonda mērķis ir atbalstīt un veicināt jaunradi Latvijā. Lai to sasniegtu, Fonda uzdevums ir veicināt Imanta Ziedoņa ideju īstenošanos un vērtību turpināšanos, veidot un atbalstīt radošas, neparastas idejas, kā arī sabiedriskus projektus, kas atklāj Latvijas skaistumu.

Fonds *Viegli* darbojas vairākos virzienos – izdod grāmatas un mūziku, rūpējas par Ziedoņa muzeju, darbojas kultūrizglītībā caur izglītības gaitu *Ziedoņa klase*, vēsta par lielu cilvēku domām platformā *Radiožurnāls* un veido Vilhelma Purvīša māju-muzeju.

Fonda dibinātāji

Andris Čeksters, Ants Grende, Didzis Rāgs, Eva Johansone, Ēvalds Gaušis, Ināra Polmane, Inga Ulmane, Jānis Holšteins-Upmanis, Māra Upmane-Holšteine, Māris Saukāns, Renārs Kaupers, Žanete Grende.

Fonda padome

Viegli
IMANTA ZIEDOŅA FONDS

Izstādē izmantoti materiāli:

<https://www.ziedonamuzejs.lv/lv>

<https://www.literatura.lv/personas/imants-ziedonis>

<https://www.bluorbank.lv/latvija/lv/savu-sirdskilometru-izvelejies-ari-lacis-varda-andrejs-upitis>

<https://enciklopedija.lv/skirklis/88033-Imants-Ziedonis>

